

Tekst ustawy ustalony ostatecznie po rozpatrzeniu poprawek Senatu

USTAWA

z dnia 8 października 2004 r.

o zasadach finansowania nauki

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady finansowania nauki ze środków finansowych:
 - 1) ustalanych na ten cel w budżecie państwa, ujmowanych w wyodrębnionej części budżetu;
 - 2) pochodzących z innych źródeł niż budżet państwa.
2. Środkami finansowymi, o których mowa w ust. 1, zwanymi dalej „środkami finansowymi na naukę”, dysponuje minister właściwy do spraw nauki, zwany dalej „Ministrem”.
3. Wydatki na naukę finansowane przez Ministra ustala się w ustawie budżetowej w wysokości zapewniającej dojście Polski do poziomu wydatków wynikających ze Strategii Lizbońskiej.
4. Środki finansowe na naukę, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym, prowadzonym na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) finansowanie - finansowanie w całości lub w części realizacji zadań określonych w ustawie;
- 2) badania naukowe:
 - a) badania podstawowe, obejmujące działalność badawczą - eksperymentalną lub teoretyczną - podejmowaną w celu zdobycia nowej wiedzy o zjawiskach i faktach, nieukierunkowaną na bezpośrednie zastosowanie w praktyce,
 - b) badania stosowane, obejmujące działalność badawczą podejmowaną w celu zdobycia nowej wiedzy, ukierunkowaną na zastosowanie w praktyce;

- 3) prace rozwojowe - prace wykorzystujące dotychczasową wiedzę, prowadzone w celu wytworzenia nowych lub udoskonalenia istniejących materiałów, wyrobów, urządzeń, usług, procesów, systemów lub metod;
- 4) badania przemysłowe - planowe badania mające na celu pozyskanie nowej wiedzy, która może być przydatna do opracowania nowych albo znaczącego udoskonalenia istniejących produktów, procesów lub usług;
- 5) badania przedkonkurencyjne - przekształcanie wyników badań przemysłowych na plany, założenia lub projekty nowych, zmodyfikowanych lub udoskonalonych produktów, włączając w to wykonanie prototypu nieprzydatnego komercyjnie; badania te nie obejmują rutynowych lub okresowych zmian dokonywanych w istniejących produktach, liniach produkcyjnych, procesach produkcyjnych, usługach i innych działaniach, nawet jeżeli te zmiany stanowią usprawnienie;
- 6) badania własne - badania naukowe lub prace rozwojowe oraz zadania z nimi związane, służące rozwojowi kadry naukowej oraz specjalności naukowych w szkole wyższej;
- 7) działalność statutowa - realizację określonych w statucie jednostki naukowej zadań związanych z prowadzonymi przez nią w sposób ciągły badaniami naukowymi lub pracami rozwojowymi;
- 8) działalność wspomagająca badania - realizację zadań służących rozwojowi, promocji i zastosowaniom praktycznym nauki, a także wspierających wzrost innowacyjności gospodarki, nieobejmujących prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych;
- 9) jednostki naukowe - prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe:
 - a) podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych lub wyższych szkół zawodowych w rozumieniu statutów tych szkół,
 - b) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - c) jednostki badawczo-rozwojowe,
 - d) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów,
 - e) jednostki organizacyjne posiadające status jednostki badawczo-rozwojowej,
 - f) Polską Akademię Umiejętności,
 - g) inne jednostki organizacyjne, niewymienione w lit. a-f, posiadające osobowość prawną i siedzibę w Polsce;
- 10) podmiot działający na rzecz nauki - podmiot wykonujący w sposób ciągły zadania z zakresu działalności wspomagającej badania, posiadający osobowość prawną i siedzibę w Polsce, nieotrzymujący dotacji podmiotowej ze środków finansowych na naukę;
- 11) konsorcjum naukowe - grupę jednostek organizacyjnych, w skład której wchodzi co najmniej jedna jednostka naukowa, podejmujących na podstawie umowy wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych;

- 12) sieć naukowa - grupę jednostek naukowych posiadających osobowość prawną, podejmujących na podstawie umowy zorganizowaną współpracę związaną z prowadzonymi przez nie w sposób ciągły wspólnymi badaniami naukowymi lub pracami rozwojowymi, służącymi rozwojowi specjalności naukowych tej sieci;
- 13) projekt badawczy - określone zadanie badawcze przewidziane do rozwiązania w ustalonym okresie, na określonych warunkach;
- 14) projekt celowy - przedsięwzięcie przewidziane do realizacji w ustalonym okresie, na określonych warunkach, prowadzone przez przedsiębiorców, Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, jednostki naukowe lub konsorcja naukowe, z inicjatywy własnej, ministrów albo organów samorządu województwa, obejmujące badania stosowane, prace rozwojowe, badania przemysłowe lub badania przedkonkurencyjne;
- 15) specjalne urządzenie badawcze - unikatowe urządzenie lub miejsce pracy badawczej o ogólnokrajowym lub regionalnym znaczeniu, którego koszty utrzymania stanowią znaczną część kosztów działalności statutowej jednostki naukowej;
- 16) nauka i badania naukowe - także działalność naukową w zakresie twórczości artystycznej i sztuki;
- 17) tytuł naukowy i stopień naukowy doktora habilitowanego - także tytuł w zakresie sztuki i stopień doktora habilitowanego sztuki.

Art. 3.

1. Finansowanie nauki dotyczy finansowania działań na rzecz realizacji polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa, a w szczególności badań naukowych, prac rozwojowych i realizacji innych zadań szczególnie ważnych dla postępu cywilizacyjnego.
2. Minister przyznaje środki finansowe na naukę:
 - 1) jednostkom naukowym określonym w art. 2 pkt 9:
 - a) na prowadzenie działalności statutowej, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 3,
 - b) na inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych;
 - 2) szkołom wyższym - na badania własne;
 - 3) jednostkom naukowym reprezentującym sieć naukową - na badania wspólne;
 - 4) jednostkom naukowym i innym uprawnionym podmiotom - na realizację zadań lub przedsięwzięć przewidzianych do wykonania w ustalonym okresie i na określonych warunkach;
 - 5) ministrom kierującym działami administracji rządowej, kierownikom centralnych organów administracji rządowej oraz Prezesowi Polskiej Akademii Nauk - na realizację zadań z zakresu działalności wspomagającej badania.
3. Minister przyznaje środki finansowe na naukę w drodze decyzji, na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty określone w ust. 2, po zasięgnięciu opinii właściwego organu Rady Nauki, o której mowa w art. 21 ust. 1.

Art. 4.

Przy przyznawaniu środków finansowych na naukę uwzględnia się w szczególności:

- 1) zgodność przewidzianych do realizacji prac lub zadań z celami polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa;
- 2) poziom naukowy prac lub zadań przewidzianych do realizacji;
- 3) praktyczną użyteczność oczekiwanych wyników prac lub zadań przewidzianych do realizacji;
- 4) znaczenie przewidzianych do realizacji prac lub zadań dla rozwoju międzynarodowej współpracy w zakresie nauki i techniki;
- 5) możliwość współfinansowania przewidzianych do realizacji prac lub zadań z innych źródeł niż środki finansowe na naukę.

Art. 5.

1. Strona niezadowolona z decyzji dotyczącej przyznania albo odmowy przyznania środków finansowych na naukę może zwrócić się do Ministra z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące odwołań od decyzji.
2. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy Minister przedstawia do oceny lub zaopiniowania Zespołowi Odwoławczemu, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 5.
3. Ocena lub opinia dotycząca wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie może być sporządzana przez osoby, które uprzednio oceniały lub opiniowały wniosek o przyznanie środków finansowych na naukę będący przedmiotem decyzji Ministra.

Art. 6.

1. Wnioski, recenzje i umowy dotyczące projektów badawczych i projektów celowych, a także informacje otrzymane w toku postępowań dotyczących tych projektów stanowią tajemnicę służbową w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstw w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3 oraz art. 18 ust. 2.
2. Informacje o wynikach projektów badawczych i projektów celowych podlegających ochronie na podstawie ust. 1 mogą być udostępniane wyłącznie przez kierownika jednostki organizacyjnej, w której jest realizowany projekt.
3. Informacje o wynikach projektów rozwojowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3, udostępnia się nieodpłatnie podmiotom zainteresowanym gospodarczym wykorzystaniem tych wyników, z uwzględnieniem przepisów o prawie autorskim.

Rozdział 2**Finansowanie badań naukowych, prac rozwojowych i innych zadań służących nauce****Art. 7.**

1. Środki finansowe na naukę przeznaczają się na finansowanie:
 - 1) działalności statutowej;
 - 2) inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych;
 - 3) projektów badawczych;
 - 4) projektów celowych;
 - 5) współpracy naukowej z zagranicą;
 - 6) działalności wspomagającej badania;
 - 7) programów lub przedsięwzięć określanych przez Ministra;
 - 8) działalności organów opiniodawczych i doradczych Ministra, recenzentów i ekspertów oraz działalności kontrolnej.
2. Wysokość środków finansowych na naukę przeznaczonych na cele określone w ust. 1 Minister ustala w planie finansowym dotyczącym części budżetu państwa przeznaczonej na naukę.

Art. 8.

1. Finansowanie działalności statutowej obejmuje:
 - 1) podstawową działalność statutową jednostki naukowej, w tym:
 - a) badania naukowe lub prace rozwojowe ujęte w planie zadaniowym,
 - b) zakup lub wytworzenie aparatury naukowo-badawczej związanej z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych, o których mowa w lit. a,
 - c) współpracę naukową krajową i zagraniczną, niezbędną do prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych, o których mowa w lit. a,
 - d) działalność wspomagającą badania, dotyczącą zadań określonych w art. 13 ust. 1,
 - e) utrzymanie jednostki naukowej, z wyłączeniem kosztów związanych z jej działalnością inną niż wymieniona w lit. a-d oraz w pkt 2-4;
 - 2) badania własne szkoły wyższej;
 - 3) utrzymanie specjalnego urzędu badawczego w jednostce naukowej;
 - 4) badania wspólne sieci naukowej.
2. Wniosek o finansowanie podstawowej działalności statutowej wymaga zaopiniowania przez:
 - 1) ministra sprawującego nadzór nad jednostką badawczo- rozwojową;

- 2) Prezesa Polskiej Akademii Nauk w odniesieniu do placówki naukowej Polskiej Akademii Nauk;
 - 3) rektora szkoły wyższej w odniesieniu do podstawowych jednostek organizacyjnych tej szkoły.
3. Środki finansowe na naukę przeznaczone na badania własne szkół wyższych przekazywane są przez Ministra bezpośrednio:
 - 1) państwowym szkołom wyższym - na podstawie wniosków ministrów sprawujących nadzór nad tymi szkołami;
 - 2) niepaństwowym szkołom wyższym - na podstawie wniosku ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.
 4. Środki finansowe na naukę przeznaczone na badania wspólne sieci naukowej są przekazywane jednostce naukowej wskazanej w umowie dotyczącej utworzenia sieci, na podstawie wniosku tej jednostki.
 5. Środki finansowe na naukę przeznaczone na finansowanie działalności statutowej określonej w ust. 1 są przekazywane w formie dotacji podmiotowej.
 6. Środki finansowe na naukę z dotacji podmiotowej niewykorzystane w danym roku kalendarzowym mogą pozostać w jednostce naukowej na rok następny, na podstawie odrębnych przepisów, z przeznaczeniem na cel, na jaki zostały przyznane.

Art. 9.

1. Finansowanie inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych obejmuje:
 - 1) inwestycje budowlane;
 - 2) zakup obiektów budowlanych;
 - 3) zakup lub wytworzenie aparatury naukowo - badawczej zaliczanej do środków trwałych zgodnie z odrębnymi przepisami, a także zakup wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej przekraczającej kwotę ustaloną dla środka trwałego w przepisach odrębnych;
 - 4) rozbudowę infrastruktury informatycznej nauki;
 - 5) udział w przedsięwzięciu inwestycyjnym podejmowanym na podstawie umowy międzynarodowej.
2. Wniosek o dofinansowanie inwestycji ze środków finansowych na naukę ustalanych w budżecie państwa, dofinansowywanej również z innej części budżetu państwa wymaga zaopiniowania przez dysponenta tej części.
3. Środki finansowe na naukę przeznaczone na finansowanie inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych są przekazywane jednostce naukowej, w tym jednostce naukowej reprezentującej konsorcjum naukowe, w formie dotacji celowej.
4. Środki finansowe na naukę z dotacji celowej niewykorzystane w danym roku kalendarzowym mogą pozostać w jednostce naukowej na rok następny, na podstawie odrębnych przepisów, z przeznaczeniem na cel, na jaki zostały przyznane.

Art. 10.

1. Finansowanie projektów badawczych obejmuje projekty:
 - 1) zamawiane o tematyce ustalonej w krajowym programie ramowym lub w programie wieloletnim;
 - 2) własne, w tym projekty habilitacyjne, o tematyce określonej przez wnioskodawcę;
 - 3) rozwojowe mające na celu wykonanie zadania badawczego stanowiącego podstawę do zastosowań praktycznych;
 - 4) promotorskie mające na celu przygotowanie rozprawy doktorskiej;
 - 5) specjalne będące częścią międzynarodowych programów, niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych.
2. Krajowy program ramowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, określający priorytetowe kierunki badań naukowych lub prac rozwojowych, Minister ustala na podstawie propozycji przekazanych przez ministrów, wojewodów, organy samorządu województwa, Prezesa Polskiej Akademii Nauk, szkoły wyższe, jednostki naukowe lub organizacje samorządu gospodarczego o zasięgu ogólnokrajowym.
3. Krajowy program ramowy ogłasza się w dzienniku urzędowym Ministra.
4. Program wieloletni, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest ustanawiany zgodnie z przepisami o finansach publicznych.
5. Projekt programu wieloletniego, którego część stanowią badania naukowe lub prace rozwojowe, podlega w tej części opiniowaniu przez Ministra, przed przedłożeniem przez właściwego ministra projektu programu do ustanowienia.
6. Projekty badawcze są wyłaniane do finansowania na podstawie konkursu złożonych wniosków lub ofert na wykonanie projektów zamawianych.
7. Środki finansowe na naukę przeznaczone na finansowanie projektów badawczych są przekazywane jednostkom naukowym na podstawie umowy.

Art. 11.

1. Finansowanie projektów celowych obejmuje:
 - 1) projekty celowe związane z realizacją sektorowych programów operacyjnych lub programów rozwoju regionalnego, zgłaszane przez właściwych ministrów lub organy samorządu województwa;
 - 2) projekty celowe o tematyce określonej przez wnioskodawcę, zgłaszane przez podmioty mające zdolność do bezpośredniego zastosowania wyników projektu w praktyce.
2. Finansowanie projektu celowego obejmuje określoną przez Ministra część nakładów na badania stosowane, prace rozwojowe, badania przemysłowe lub badania przedkonkurencyjne.
3. Projekty celowe są kwalifikowane do finansowania na podstawie oceny złożonych wniosków.
4. Środki finansowe na naukę przeznaczone na finansowanie projektów celowych są przekazywane podmiotom realizującym badania stosowane, prace rozwojowe, badania przemysłowe lub badania przedkonkurencyjne na podstawie umowy.

Art. 12.

1. Finansowanie współpracy naukowej z zagranicą obejmuje:
 - 1) badania naukowe lub prace rozwojowe będące częścią programów Unii Europejskiej albo innych programów międzynarodowych, współfinansowane z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi, a także działalność wspomagającą uczestnictwo w tych programach;
 - 2) opłacanie składek na rzecz instytucji lub organizacji międzynarodowych, wynikających z zawartych umów międzynarodowych, z wyłączeniem składek osób fizycznych.
2. Środki finansowe na naukę przeznaczone na cele określone w ust. 1 pkt 1 są przekazywane jednostce naukowej lub innemu podmiotowi uprawnionemu na podstawie umowy, a na cele określone w ust. 1 pkt 2 w drodze decyzji.

Art. 13.

1. Finansowanie działalności wspomagającej badania obejmuje:
 - 1) sporządzanie ekspertyz, opinii i ocen naukowych;
 - 2) tworzenie, przetwarzanie, udostępnianie i upowszechnianie informacji naukowych i naukowo-technicznych;
 - 3) upowszechnianie, promowanie i popularyzowanie osiągnięć naukowych lub naukowo-technicznych;
 - 4) promowanie przedsięwzięć innowacyjnych wykorzystujących wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych.
2. Środki finansowe na naukę przeznaczone na finansowanie działalności wspomagającej badania są przyznawane:
 - 1) ministrom kierującym działami administracji rządowej, kierownikom centralnych organów administracji rządowej oraz Prezesowi Polskiej Akademii Nauk - na ich potrzeby własne dotyczące zadań, o których mowa w ust. 1;
 - 2) podmiotom działającym na rzecz nauki - na realizację zadań, o których mowa w ust. 1.
3. Środki finansowe na naukę, o których mowa w ust. 2 pkt 1, są przekazywane w drodze decyzji, a środki finansowe na naukę, o których mowa w ust. 2 pkt 2, na podstawie umowy.
4. Minister ustanawia corocznie nie więcej niż 3 nagrody za wybitne osiągnięcia naukowe lub naukowo-techniczne, każdą w wysokości nieprzekraczającej dziesięciokrotnej maksymalnej miesięcznej stawki wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego dla stanowiska profesora zwyczajnego zatrudnionego w państwowej szkole wyższej.
5. Potrzeby własne Ministra dotyczące zadań wymienionych w ust. 1 oraz nagrody Ministra są finansowane ze środków finansowych na naukę wyodrębnionych w planie finansowym, o którym mowa w art. 7 ust. 2.

Art. 14.

1. Finansowanie programów lub przedsięwzięć określanych przez Ministra obejmuje działania dotyczące:
 - 1) wspomagania restrukturyzacji jednostek naukowych przeprowadzanej przez organy administracji rządowej sprawujące nadzór nad tymi jednostkami lub przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk;
 - 2) rozwoju jednostek organizacyjnych działających na rzecz współpracy między nauką i gospodarką;
 - 3) dostosowywania kadr naukowych do warunków międzynarodowej współpracy naukowej i naukowo-technicznej;
 - 4) tworzenia warunków do zatrudniania wybitnych uczonych w celu doskonalenia kadr w wybranych dziedzinach nauki;
 - 5) tworzenia warunków do rozwoju wybitnych młodych naukowców, w tym przez przyznawanie stypendiów naukowych;
 - 6) rozwoju infrastruktury informacyjnej i informatycznej nauki oraz jej zasobów w postaci cyfrowej.
2. Minister ustanawia corocznie nie więcej niż 10 stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców, którzy nie ukończyli 35 roku życia, zatrudnionych w jednostkach naukowych. Stypendia przyznaje się na okres nie dłuższy niż 3 lata, w wysokości miesięcznej nieprzekraczającej maksymalnej miesięcznej stawki wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego dla stanowiska profesora zwyczajnego zatrudnionego w państwowej szkole wyższej.
3. Środki finansowe na naukę, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane jednostce naukowej lub innemu uprawnionemu podmiotowi na podstawie umowy.

Art. 15.

1. Finansowanie działalności organów opiniodawczych i doradczych Ministra, recenzentów i ekspertów oraz działalności kontrolnej obejmuje koszty:
 - 1) działalności Rady Nauki, o której mowa w art. 21 ust. 1, w tym prowadzonych przez nią prac opiniodawczych i doradczych;
 - 2) działalności zespołów powoływanych przez Ministra na podstawie art. 30;
 - 3) sporządzania recenzji, ekspertyz, ocen i opinii dotyczących przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1-7;
 - 4) przeprowadzania kontroli merytorycznych i finansowych dotyczących realizacji zadań, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1-7.
2. Członkom Rady Nauki oraz zespołów powoływanych przez Ministra na podstawie art. 30, a także recenzentom i ekspertom, w tym ekspertom przeprowadzającym kontrole merytoryczne i finansowe dotyczące realizacji zadań, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1-7, przysługuje wynagrodzenie.
3. Minister właściwy do spraw nauki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia przysłu-

gującego osobom, o których mowa w ust. 2, uwzględniając w szczególności kwalifikacje poszczególnych osób, pełnione funkcje, zakres realizowanych zadań oraz udział w posiedzeniach, z tym że wysokość wynagrodzenia nie może przekraczać maksymalnej miesięcznej stawki wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego dla stanowiska profesora zwyczajnego zatrudnionego w państwowej szkole wyższej.

4. Zamiejscowym osobom, o których mowa w ust. 2, przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży i zakwaterowania na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Art. 16.

1. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, kryteria i tryb przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na naukę na cele określone w art. 8-14, w tym:

- 1) sposób oceny wniosków dotyczących zadań przewidzianych do finansowania,
- 2) sposób oceny realizacji zadań, zgodnie z warunkami określonymi w decyzji o przyznaniu środków finansowych na naukę lub w umowie,
- 3) sposób rozliczania przyznanych środków finansowych na naukę, w tym umarzania lub odraczania spłaty i rozkładania na raty należności finansowych,
- 4) sposób dysponowania środkami finansowymi na naukę pochodzącymi z innych źródeł niż budżet państwa,
- 5) wzory wniosków, raportów i innych niezbędnych dokumentów

- mając na uwadze znaczenie badań dla rozwoju określonej dziedziny nauki i techniki oraz międzynarodowej współpracy w tym zakresie, poziom prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych, możliwości praktycznego wykorzystania wyników badań oraz ich upowszechniania, ocenę dotychczasowej działalności jednostki naukowej lub innego uprawnionego podmiotu, a także prawidłowość wykorzystania przyznanych środków finansowych na naukę.

2. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb przyznawania pomocy publicznej na badania przemysłowe i badania przedkonkurencyjne, w tym:

- 1) przeznaczenie pomocy,
- 2) rodzaje kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą,
- 3) sposób kumulowania pomocy,
- 4) maksymalne wielkości pomocy

- z uwzględnieniem wymagań dotyczących dopuszczalnej intensywności pomocy publicznej określonych w przepisach odrębnych.

Art. 17.

1. Środki finansowe na naukę mogą być przyznawane jednostkom organizacyjnym posiadającym osobowość prawną, niebędącym jednostkami naukowymi, na działalność polegającą na:

- 1) organizowaniu konkursów na finansowanie określonych przez Ministra rodzajów projektów badawczych oraz finansowaniu projektów zakwalifikowanych do realizacji;
 - 2) ocenianiu wniosków o finansowanie określonych przez Ministra rodzajów projektów celowych oraz finansowaniu projektów zakwalifikowanych do realizacji;
 - 3) ocenianiu wniosków o finansowanie określonych przez Ministra zadań z zakresu działalności wspomagającej badania oraz finansowaniu zadań zakwalifikowanych do realizacji.
2. Środki finansowe na naukę przeznaczone na organizowanie i finansowanie działalności, o której mowa w ust. 1, są przekazywane właściwej jednostce organizacyjnej w formie dotacji celowej, na podstawie umowy.
 3. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, kryteria i tryb przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na naukę przeznaczonych na organizowanie i finansowanie działalności, o której mowa w ust. 1, uwzględniając:
 - 1) wymagania zapewniające prawidłową realizację zadań przez jednostkę organizacyjną, sposób oceny jej wniosku o przyznanie środków finansowych na naukę, sposób oceny realizacji zadań objętych dotacją celową, sposób rozliczania przyznanych środków finansowych na naukę, w tym umarzanie, odraczanie spłaty i rozkładanie na raty należności finansowych;
 - 2) zobowiązanie jednostki organizacyjnej do stosowania odpowiednio kryteriów przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę ustalanych w budżecie państwa przy ocenie wniosków dotyczących finansowania projektów badawczych lub projektów celowych, ocenie zadań z zakresu działalności wspomagającej badania, ocenie realizacji tych projektów lub zadań oraz przy rozliczaniu przyznanych na ten cel środków finansowych na naukę.

Art. 18.

1. Minister w dzienniku urzędowym ogłasza komunikaty o:
 - 1) ustalanych krajowych programach ramowych;
 - 2) przyznanych dotacjach ze środków finansowych na naukę.
2. Minister wydaje biuletyn, w którym w szczególności zamieszcza:
 - 1) informacje ważne dla nauki oraz informacje o działalności Ministra i Rady Nauki, o której mowa w art. 21 ust. 1;
 - 2) komunikaty dotyczące środków finansowych na naukę przyznanych w formie dotacji lub na podstawie umowy, zawierające:
 - a) nazwy jednostek naukowych lub innych jednostek organizacyjnych otrzymujących dotacje lub realizujących projekty,
 - b) tytuły projektów badawczych i części badawczych projektów celowych lub nazwy innych zadań, programów lub przedsięwzięć oraz imię i nazwisko kierownika projektu,
 - c) przeznaczenie oraz wysokość środków finansowych na naukę proponowanych do przyznania w opinii Rady Nauki i przyznanych przez Ministra.

Rozdział 3**Kontrola wydatkowania środków finansowych na naukę****Art. 19.**

1. Minister sprawuje kontrolę merytoryczną i finansową nad prawidłowością wydatkowania środków finansowych na naukę przekazywanych jednostkom naukowym i innym uprawnionym podmiotom na podstawie przepisów ustawy, obejmującą realizację badań naukowych, prac rozwojowych lub innych zadań finansowanych ze środków finansowych na naukę.
2. Minister sprawuje kontrolę z punktu widzenia legalności, celowości i rzetelności wydatkowania środków finansowych na naukę.
3. Kontrola jest przeprowadzana na podstawie raportów, sprawozdań i innych dokumentów albo bezpośrednio w siedzibie jednostki naukowej lub innego uprawnionego podmiotu przez wyznaczony przez Ministra zespół kontrolujący.
4. Zespół kontrolujący przeprowadza kontrolę na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia, zawierającego wskazanie kontrolowanej jednostki naukowej lub innego uprawnionego podmiotu oraz przedmiotu, zakresu, terminu rozpoczęcia i zakończenia kontroli. Członkowie zespołu kontrolującego przed przystąpieniem do kontroli są obowiązani do okazania dokumentu tożsamości.
5. Kontrolowana jednostka naukowa lub inny uprawniony podmiot ma obowiązek udostępnić na żądanie zespołu kontrolującego wszelkie dokumenty i materiały niezbędne do przeprowadzenia kontroli.
6. Zespół kontrolujący ma prawo do:
 - 1) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, z zachowaniem przepisów o ochronie tajemnic ustawowo chronionych;
 - 2) żądania od pracowników ustnych i pisemnych wyjaśnień;
 - 3) zabezpieczenia dowodów.
7. Minister sporządza wystąpienie pokontrolne, które przekazuje osobie uprawnionej do reprezentowania kontrolowanej jednostki naukowej lub innego podmiotu.
8. Osoba, o której mowa w ust. 7, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego może zgłosić na piśmie zastrzeżenia do ustaleń i wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym.
9. Minister w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń dokonuje odpowiedniej zmiany wystąpienia pokontrolnego, jeżeli uzna zasadność całości lub części zastrzeżeń, a w razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości przekazuje osobie zgłaszającej zastrzeżenia swoje stanowisko wraz z uzasadnieniem.
10. Kierownik kontrolowanej jednostki naukowej lub innego podmiotu jest obowiązany w terminie wskazanym w wystąpieniu pokontrolnym, nie krótszym niż 14 dni, poinformować Ministra na piśmie o sposobie wykonania wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Art. 20.

Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przeprowadzania kontroli:
 - a) realizacji badań naukowych, prac rozwojowych i innych zadań finansowanych ze środków finansowych na naukę,
 - b) wydatkowania środków finansowych na naukę zgodnie z przepisami o finansach publicznych,
 - 2) tryb wyznaczania zespołów kontrolujących,
 - 3) sposób dokumentowania kontroli oraz formułowania zaleceń i wniosków pokontrolnych
- mając na uwadze wiarygodność i sprawność przeprowadzania kontroli.

Rozdział 4

Rada Nauki

Art. 21.

1. Przy Ministrze działa Rada Nauki, zwana dalej „Rada”. Rada jest organem opiniodawczo-doradczym Ministra.
2. Organami Rady są:
 - 1) Przewodniczący Rady;
 - 2) Komitet Polityki Naukowej i Naukowo-Technicznej;
 - 3) Komisja Badań na Rzecz Rozwoju Nauki;
 - 4) Komisja Badań na Rzecz Rozwoju Gospodarki;
 - 5) Zespół Odwoławczy.
3. Minister powołuje i odwołuje:
 - 1) przewodniczącego Rady, pełniącego jednocześnie funkcję przewodniczącego Komitetu Polityki Naukowej i Nauko-Technicznej;
 - 2) dwóch wiceprzewodniczących Rady pełniących jednocześnie funkcję przewodniczących organów Rady, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4;
 - 3) przewodniczącego Zespołu Odwoławczego.
4. Przewodniczący Rady kieruje pracą Rady i reprezentuje ją na zewnątrz.

Art. 22.

1. Członków Komitetu Polityki Naukowej i Naukowo-Technicznej powołuje i odwołuje Minister.
2. W skład Komitetu Polityki Naukowej i Naukowo-Technicznej wchodzi nie więcej niż 11 osób, w tym po 1 osobie spośród kandydatów wskazanych przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk, Przewodniczącego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Przewodniczącego Rady Głównej Jednostek Badawczo- Rozwojowych.

3. Członek Komitetu Polityki Naukowej i Naukowo-Technicznej nie może wchodzić w skład komisji Rady, Zespołu Odwoławczego, oraz zespołów Rady powoływanych na podstawie art. 30.

Art. 23.

W skład Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Nauki wchodzi 28 osób.

Art. 24.

1. Członków Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Gospodarki powołuje i odwołuje Minister.
2. W skład Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Gospodarki wchodzi eksperci reprezentujący dziedziny nauki określone przez Ministra, praktykę społeczną lub gospodarczą oraz przedstawiciele ministrów właściwych w zakresie działania Komisji, w liczbie osób nie większej niż 26.

Art. 25.

1. W skład Zespołu Odwoławczego wchodzi 5 osób.
2. Członek Zespołu Odwoławczego nie może wchodzić w skład Komitetu Polityki Naukowej i Naukowo-Technicznej, komisji Rady, oraz zespołów Rady powoływanych na podstawie art. 30.

Art. 26.

Członków organów Rady, o których mowa w art. 23 i 25, powołuje Minister na podstawie wyników wyborów dwustopniowych przeprowadzanych łącznie do tych organów.

Art. 27.

1. Wybory członków Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Nauki i Zespołu Odwoławczego przeprowadza się co 4 lata. Obowiązki członka tej Komisji i Zespołu Odwoławczego można pełnić przez kolejne dwa okresy czteroletnie.
2. Wybory przeprowadza powołana przez Ministra komisja wyborcza.
3. Kandydatów na członków organów Rady, o których mowa w art. 23 i 25, wybierają rady wydziałów lub rady naukowe działające w jednostkach naukowych określonych w art. 2 pkt 9 lit. a-e, otrzymujących dotację na podstawową działalność statutową.
4. Rada wydziału lub rada naukowa, o której mowa w ust. 3, wybiera jednego kandydata do Rady, reprezentującego dziedzinę nauki właściwą dla danej jednostki naukowej, posiadającego tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, z tym że kandydatem może być wyłącznie osoba zatrudniona w innej jednostce naukowej niż jednostka dokonująca wyboru.
5. Wyboru spośród kandydatów, o których mowa w ust. 3, dokonują osoby zatrudnione w jednostkach naukowych, posiadające tytuł naukowy w danej dziedzinie nauki,

na podstawie sporządzonych przez komisję wyborczą, w kolejności alfabetycznej, list kandydatów z tej dziedziny nauki.

6. Wybory przeprowadza się drogą korespondencyjną, w głosowaniu tajnym, odrębnie dla każdej dziedziny nauki. Każdy wyborca może głosować tylko raz.

Art. 28.

Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, sposób powoływania i odwoływania członków Rady, w tym:

- 1) wymagania dotyczące członków poszczególnych organów Rady,
- 2) sposób przeprowadzania wyborów do Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Nauki i Zespołu Odwoławczego, w tym sposób działania komisji wyborczej, wymagania dotyczące zgłaszanych kandydatów, sposób zawiadamiania o przeprowadzaniu wyborów kandydatów, wzór zgłoszenia kandydata, warunki ważności głosu, liczbę członków Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Nauki z poszczególnych dziedzin nauki, sposób ustalania składu tej Komisji oraz składu Zespołu Odwoławczego, sposób ogłoszenia wyników wyborów

- mając na uwadze zakres obowiązków i uprawnień Rady oraz zapewnienie sprawnego jej działania.

Art. 29.

1. Do zadań Komitetu Polityki Naukowej i Naukowo-Technicznej należy w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów dokumentów dotyczących polityki naukowej i naukowo-technicznej oraz polityki innowacyjnej państwa;
- 2) opiniowanie projektów aktów normatywnych i rozwiązań ekonomiczno-finansowych dotyczących rozwoju nauki i techniki;
- 3) opiniowanie planu finansowego, o którym mowa w art. 7 ust. 2;
- 4) sporządzanie opinii i ocen w sprawach określonych przez Ministra lub z inicjatywy własnej.

2. Do zadań komisji Rady należy w szczególności:

- 1) sporządzanie ocen jednostek naukowych przedstawiających wnioski o przyznanie środków finansowych na naukę;
- 2) sporządzanie ocen wniosków jednostek naukowych o przyznanie środków finansowych na naukę przeznaczonych na działalność statutową oraz na inwestycje służące potrzebom badań naukowych i prac rozwojowych;
- 3) sporządzanie ocen wniosków o finansowanie projektów badawczych i projektów celowych w formie list rankingowych tych wniosków;
- 4) ocenianie realizacji i wyników działalności objętej wnioskami, o których mowa w pkt 2 i 3;
- 5) sporządzanie opinii i ocen w sprawach określonych przez Ministra lub z inicjatywy własnej.

3. Do zadań Zespołu Odwoławczego należy przedstawianie ocen lub opinii w sprawach objętych wnioskami, o których mowa w art. 5 ust. 1. W razie potrzeby, za zgodą Ministra, w pracach zespołu uczestniczą właściwi eksperci.
4. Minister właściwy do spraw nauki ustala, w drodze zarządzenia, regulamin działania Rady, uwzględniając w szczególności jej strukturę organizacyjną, obowiązki i uprawnienia Rady, poszczególnych organów Rady i członków Rady, a także sposób organizowania posiedzeń oraz przygotowywania dokumentów i opinii.

Art. 30.

1. Minister, z inicjatywy własnej lub na wniosek komisji Rady, stosownie do potrzeb, powołuje na czas określony zespoły specjalistyczne lub interdyscyplinarne, w skład których wchodzi członkowie komisji Rady oraz właściwi eksperci.
2. Minister powołuje zespół do spraw badań dotyczących obronności i bezpieczeństwa, w skład którego wchodzi osoby, o których mowa w ust. 1, uprawnione do dostępu do informacji niejawnych.
3. Minister właściwy do spraw nauki określa, w drodze zarządzenia, zadania, skład osobowy i tryb pracy zespołów, o których mowa w ust. 1 i 2, mając na uwadze rodzaj i zakres spraw objętych zadaniami tych zespołów.
4. Przewodniczący komisji Rady, za zgodą Ministra, w ramach struktury organizacyjnej danej komisji Rady, stosownie do potrzeb, powołuje na czas określony zespoły robocze do wykonywania określonych zadań.

Art. 31.

Obsługę Rady, jej organów i zespołów, o których mowa w art. 30, zapewnia ministerstwo obsługujące Ministra.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 32.

W ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388, z późn. zm.¹⁾) w art. 5 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Rada Główna opracowuje opinie i postulaty w sprawach polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa oraz w sprawach warunków i zasad działania jednostek badawczo-rozwojowych, które przedstawia w szczególności Radzie Ministrów, ministrowi właściwemu do spraw nauki oraz innym ministrom.”.

Art. 33.

W ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717) art. 14d otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1683 i Nr 240, poz. 2052.

„Art. 14d. Centrum współdziała z jednostkami naukowymi w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. z 2004 r. Nr ..., poz. ...) oraz innymi jednostkami organizacyjnymi prowadzącymi działalność związaną z zadaniami Centrum.”.

Art. 34.

W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.²⁾) w art. 56 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 4, podlegają przekazaniu ministrowi właściwemu do spraw nauki. Do środków tych stosuje się formę gospodarki pozabudżetowej, o której mowa w ust. 2.”.

Art. 35.

W ustawie z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198 i Nr 122, poz. 1143) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ministrowie właściwi do spraw zdrowia, oświaty i wychowania, spraw wewnętrznych, administracji publicznej, transportu, pracy i Minister Sprawiedliwości oraz minister właściwy do spraw nauki, każdy w zakresie swojego działania, zapewnią prowadzenie badań naukowych nad problematyką narkomanii, w tym badań statystycznych i epidemiologicznych.”.

Art. 36.

W ustawie z dnia 25 kwietnia 1997 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz.U. Nr 75, poz. 469 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1999 r. Nr 49, poz. 484) w art. 57 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Inne niż instytuty placówki naukowe Akademii wymienione w art. 35 tworzy i likwiduje Prezydium Akademii, na wniosek Prezesa Akademii, po zasięgnięciu opinii właściwego wydziału oraz po porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki.”.

Art. 37.

W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. Nr 85, poz. 539, z późn. zm.³⁾) w art. 7 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W skład Rady powoływani są: dyrektor Biblioteki Narodowej, dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej, czterej przedstawiciele bibliotek publicznych wskazani przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, czterej przedstawiciele bibliotek szkolnych, pedagogicznych i naukowych wskazani przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, dwaj przedstawiciele środowisk naukowych wskazani przez ministra właściwego do

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 90, poz. 844 oraz z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 116, poz. 1207 i Nr 123, poz. 1291.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 129, poz. 1440 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984.

spraw nauki oraz trzej przedstawiciele środowisk bibliotekarskich i twórczych.”.

Art. 38.

W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548, z późn. zm.⁴⁾) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. Dział nauka obejmuje sprawy nauki, w tym badań naukowych i prac rozwojowych.”.

Art. 39.

W ustawie z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz.U. Nr 80, poz. 903, z późn. zm.⁵⁾) w art. 20 w ust. 2 pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) ministra właściwego do spraw nauki.”.

Art. 40.

W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959) art. 83 otrzymuje brzmienie:

„Art. 83. Na zasadach określonych w przepisach o zasadach finansowania nauki, minister właściwy do spraw nauki może przyznać środki finansowe na badania konserwatorskie, architektoniczne, archeologiczne lub inne badania naukowe związane z prowadzeniem prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach.”.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 41.

Znosi się Komitet Badań Naukowych.

Art. 42.

1. Z dniem wejścia w życie ustawy członkowie zespołów Komitetu Badań Naukowych pochodzący z wyboru stają się członkami wskazanych przez Ministra organów Rady, jeżeli uprzednio wyrazili na to zgodę, a ich członkostwo w tych organach ustaje z dniem zakończenia czteroletniej kadencji, na którą zostali wybrani.
2. Minister powoła przewodniczących nowo utworzonych organów Rady.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 i Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 69, poz. 624, Nr 91, poz. 873, Nr 96, poz. 959 i Nr 116, poz. 1206.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2000 r. Nr 119, poz. 1250, z 2001 r. Nr 89, poz. 972, z 2002 r. Nr 37, poz. 332, Nr 74, poz. 676 i Nr 81, poz. 733 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177.

Art. 43.

Postępowania wszczęte i niezakończone przed znoszonym Komitetem Badań Naukowych toczą się nadal przed Ministrem na dotychczasowych zasadach.

Art. 44.

Decyzje wydane przez Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych zachowują ważność do upływu określonych w nich terminów, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów wcześniej nie zostaną zmienione lub nie utracą ważności.

Art. 45.

1. Należności i zobowiązania Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych stają się należnościami i zobowiązaniami Ministra.
2. Prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych przez Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych lub na rzecz Komitetu przejmuje Minister.
3. Minister w planie finansowym, o którym mowa w art. 7 ust. 2, ujmuje wysokość środków finansowych na naukę przeznaczanych na regulowanie zobowiązań określonych w decyzjach Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych, a związane z tym wydatki klasyfikuje na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 46.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 15 ust. 3, art. 16, art. 17 ust. 3 oraz art. 20 niniejszej ustawy zachowują moc przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 13a ust. 2, art. 15 ust. 9 pkt 1 i 2 oraz art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o Komitecie Badań Naukowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 33, poz. 389 oraz z 2003 r. Nr 39, poz. 335).

Art. 47.

Traci moc ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o Komitecie Badań Naukowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 33, poz. 389 oraz z 2003 r. Nr 39, poz. 335).

Art. 48.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.